

Jej gorszycielka

O Agacie Tuszyńskiej Ryszard Kapuściński powiedział, że jest obdarzona **niezwykłym słuchem na głosy rozmówców**. Od Ireny Krzywickiej usłyszała wiele. foto Agnieszka Herman

Irenę Krzywicką, pisarkę, drapieżną feministkę, jedni nazywali gorszycielką, inni podziwiali za odwagę w walce o prawa kobiet. Agata Tuszyńska w książce „Długie życie gorszycielki” opowiedziała historię życia tej barwnej postaci.

Co Panią szczególnego zafascynowało w tej postaci, że poświęciła jej Pani dwie książki?

- Kiedyś zostałam poproszona o spisanie jej pamiętników. Powstały „Wyznania gorszycielki”. Już wtedy wydawało mi się, że jest to postać niezwykła. Ta książka kończyła się na okresie wojny, opowiadała o najbardziej bujnych czasach Krzywickiej, kiedy stała się ową gorszycielką. Otaczała się ludźmi, którzy ją fascynowali - poetami, pisarzami. Rozmawiała ze mną, kiedy już przekroczyła 90 lat i te opowieści były dla mnie bardzo ciekawe, ponieważ przenosiły

mnie w świat, którego nie znałam z doświadczenia. Od początku byłam zafascynowana siłą jej charakteru. To była osoba, która chciała i umiała walczyć z życiem, która się go nie bała, pomimo że było dla niej chwilami okrutne.

Książka się bardzo spodobała i na spotkaniach autorskich czytelnicy pytali mnie, co się działo po wojnie z Krzywicką, jakie były jej dalsze losy. Książka powstała już po jej śmierci. Wykorzystałam tylko małe fragmenty jej pamiętnika.

Trzeba było sięgnąć po wspomnienia innych. Powstała biografia mówiona Krzywickiej.

- Tak właśnie. Bardzo pomocny był Andrzej Krzywicki, syn, który opowiadał wiele, bardzo ciekawie i bardzo szczerze o swojej matce. Opowiadali też m.in. Stefania Grodzieńska, Erwin Axer, Brandysowie, Agnieszka Holland, Daniel

Olbrychski, Julia Hartwig, Magda Umer, Leszek Kołakowski, Paweł Hertz

A co może współczesnego czytelnika zaciekać w postaci Krzywickiej, w czasach, kiedy żadne zgorzsenie nie jest gorszące?

- To prawda. Ona jest gorszycielką z epoki minionej, jest prawie jak Zapolska. To była jednak fantastyczna kobieta, która potrafiła w życiu walczyć i zwyciężać, zmagać się z losem i nie poddawać się. Mówiła mi - zobacz, ja w życiu miałam tyle tragedii, a jednak nie można się załamać, trzeba żyć dalej, bo życie jest szalenie ciekawe. Ta ciekawość rzeczywistości dodawała jej życiu blasku.

Wydawnictwo Literackie podarowało 2 egzemplarze książki. Telefonujcie w czwartek o godz. 12 pod numer tel. 022/2138135.

Anna Lenar
anna.lenar@echomiasta.pl